

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 18P/229/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4220205452
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Tvrdíková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2021:4220205452.3

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti súdu o maloletého E. A., U.. XX.X.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno ako kolíznym opatrovníkom, dieťa otca K. A., U.. X.X.XXXX, bytom L. XXX/X, G. a nebohej matky N. A., Q.. X.X.XXXX, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na nariadenie neodkladného opatrenia, takto,

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej len „Úrad“) sa domáhal návrhom zo dňa 18.12.2020 nariadenia neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d) a § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku, a to uloženia povinnosti Centru pre deti a rodiny Močenok zabezpečiť maloletému odbornú pomoc diagnostický pobyt maloletého v Diagnostickom centre, Slovinská 1, Bratislava po dobu troch mesiacov od začiatku diagnostického pobytu maloletého, a to vrátane znášania nákladov spojených s pobytom. Svoj návrh odôvodnil navrhovateľ tým, že nad maloletým je rozsudkom Okresného súdu Komárno sp zn. 9P/155/2011-51 zo dňa 30.11.2011 nariadená ústavná starostlivosť. Ústavná starostlivosť je realizovaná v Centre pre deti a rodiny - Komunita Kráľovnej pokoja Močenok (ďalej len „CDR“). CDR opakovane informuje úrad o výchovných problémoch maloletého. CDR uvádza, že u maloletého je diagnostikované ADD/ADHA pri mentálnej inferiorite; akútna úroveň rozumových schopností orientačne spadá do pásma ľahkej mentálnej retardácie; v kolektíve je konfliktný, zádrapčivý, hádavý, chýba mu realistický pohľad na skutočnosť, vymýšľa si a žaluje; v skupine viacerých detí stráca zábrany; neustále provokuje svojich bratov a spolubývajúcich, často klame a predvádza sa; na učenie sa nedokáže sústrediť; dospelých neposlúcha, odvráva a vyhovára sa na ostatných; je často náladový, vynucuje si pozornosť; bezdôvodne napáda deti ale aj vychovávateľov, v kolektíve je agresívny a útočný, nerešpektuje vychovávateľov a pravidlá, v skupine detí stráca zábrany a pod. Podľa správy psychiatricky maloletého - MUDr. K. H. - maloletý prešiel do porúch správania, centruje pozornosť na seba, začal odmieťať prípravu na vyučovanie, nemotivovaný k spolupráci, pri tlaku na povinnosti prechádza do agresivity, má útekové tendencie. U maloletého boli stanovené nasledovné diagnózy: F913 - poruchy správania, F948 - poruchy sociálneho fungovania so začiatkom špecifickým pre detstvo a dospelie a F 901 - hyperkinetická porucha správania. Psychiatricka záverom odporúča pre nárast výchovných problémov, neochotu spolupracovať a narúšanie súrodeneckej skupiny umiestnenie maloletého do SLVS Senec. Maloletý je aj medikamentózne liečený. U maloletého bolo medzičasom zistené, že sa dopustil činu inak trestného - sexuálne zneužívanie podľa § 201ods. 1 Trestného zákona - a to na chlapcovi, ktorý je rovnako ako on klientom daného centra pre deti a rodiny. Trestné konanie však bolo odložené pre nedostatok veku. CDR v rámci vlastných oprávnení poskytuje maloletému opakovane a sústavne psychologickú pomoc, sociálne poradenstvo, cielené a motivačné rozhovory a ďalšie opatrenia, ambulantnou formou zabezpečilo pre maloletého psychiatrickú pomoc. Tieto opatrenia však nevedú k náprave a javia sa ako nedostatočné z pohľadu potrieb maloletého. Správanie maloletého sa nateraz javí ako vysoko rizikové nielen pre neho samého, ale aj pre ostatných klientov centra, v ktorom realizuje ústavnú starostlivosť. Je v najlepšom záujme maloletého, ale aj ostatných detí

v jeho okolí, aby mu bola poskytnutá adekvátna odborná pomoc, ktorá zodpovedá jeho potrebám. A aká je tá adekvátna odborná pomoc, na to zodpovie odborná diagnostika v určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum. Samo navrhované diagnostické centrum určilo, že je potrebná diagnostika maloletého pobytovou formou, a to na základe žiadosti úradu, ktorým sa úrad dotazoval diagnostického centra či je potrebná pobytová forma diagnostiky. Diagnostické centrum Bratislava úradu dňa 09.12.2020 oznámilo, že maloletého môže prijať 11.01.2021 na obdobie potrebné na vykonanie odbornej diagnostiky maloletého, t.j. na tri mesiace. Z uvedeného je zrejmé, že diagnostika maloletého ambulantnou formou nie je možná a ani účelná. Aktuálne CDR podľa jeho programu takúto odbornú metódu (diagnostiku) nezabezpečuje a nie je schopné ho zabezpečiť ambulantnou formou ani u inej právnickej či fyzickej osoby. Diagnostické centrá sú špeciálne výchovné zariadenia, ktoré poskytujú diagnostickú, psychologickú, psychoterapeutickú, výchovno-vzdelávaciu starostlivosť deťom a zabezpečujú diagnostiku deťom s narušeným alebo ohrozeným psychosociálnym vývinom s cieľom určenia ďalšej vhodnej výchovno-vzdelávacej, resocializačnej alebo reedukačnej starostlivosti. Diagnostický pobyt trvá spravidla dvanásť týždňov. Návrat maloletého do biologickej rodiny je nateraz nepravdepodobný, pretože otec maloletého nemá vytvorené dostatočné podmienky na zabezpečenie riadnej osobnej starostlivosti o maloletého a neexistuje v rodine žiadna iná fyzická osoba, ktorá by mala o maloletého záujem a zároveň by aj mala vytvorené vhodné podmienky. Maloletý naďalej ostáva klientom CDR Močenok v zmysle rozsudku súdu o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým a preto je toto centrum povinné znášať aj všetky prípadné finančné a iné povinnosti spojené s diagnostickým pobytom maloletého v navrhovanom diagnostickom centre. Úrad má za to, že je v záujme ďalšieho zdravého psychického, fyzického ako aj sociálneho vývinu maloletého a za účelom poskytovania cielenej a adekvátnej pomoci maloletému realizácia najskôr odbornej metódy - odbornej diagnostiky maloletého v na to určenom špeciálno-výchovnom zariadení, ktorým je diagnostické centrum, a to na obdobie troch mesiacov. Za účelom kvalitnej diagnostiky maloletého je potrebná pobytová forma odbornej diagnostiky. Všetky finančné a iné povinnosti, ktoré môžu vyplynúť v súvislosti s diagnostickým pobytom maloletého v diagnostickom centre je povinné znášať CDR Močenok, ako zariadenie, v ktorom sa realizuje ústavná starostlivosť nad maloletým. Na základe uvedených je nepochybné, že maloletý má narušený psychosociálny vývin a pre správne a účelné nastavenie ďalšej odbornej pomoci maloletému je nutná jeho odborná diagnostika v navrhovanom diagnostickom centre pobytovou formou v trvaní troch mesiacov. Ako prílohu návrhu doložil navrhovateľ správu psychiatricky, uznesenie OR PZ Banská Bystrica zo dňa 07.08.2020, žiadosť úradu zo dňa 03.11.2020 vrátane správy z CDR Močenok zo dňa 27.04.2020, e-mailová odpoveď Diagnostického centra Bratislava zo dňa 09.12.2020.

2. Okresný súd Komárno rozhodol o návrhu uznesením č. k. 18P/229/2020 - 29 zo dňa 10.12.2020, ktorým predmetné konanie zastavil pre prekážku už raz rozhodnutej veci. Voči uvedenému uzneseniu podal úrad odvolanie o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 7 CoP/3/2021-40 zo dňa 24.02.2021, ktorým napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Krajský súd vo svojom rozhodnutí poukázal na potrebu v ďalšom priebehu konania zistiť, aké prekážky bránia dočasnému umiestneniu dieťaťa do diagnostického centra a uzatvoreniu dohody medzi centrom pre deti a rodiny a diagnostickým centrom, pričom konštatoval, že uvažovať o nariadení neodkladného opatrenia by bolo možné, ak by úrad ako navrhovateľ osvedčil prekážky, ktoré bránia uzavretiu dohody medzi diagnostickým zariadením a centrom, a teda pre ktoré nie je možné dočasne umiestniť maloletého do diagnostického zariadenia za účelom poskytnutia odbornej pomoci.

3. Okresný súd Komárno v zmysle vyjadrenia Krajského súdu v Nitre vyzval dňa 24.03.2021 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, aby oznámil súdu prekážky, ktoré bránia dočasnému umiestneniu dieťaťa do diagnostického centra a uzatvoreniu dohody medzi centrom pre deti a rodiny a diagnostickým centrom. Úrad vo svojom vyjadrení uviedol, že jedinou prekážkou, ktorá bráni dočasnému umiestneniu maloletého do diagnostického centra je neexistencia súdneho rozhodnutia, tak ako to predpokladá ustanovenie § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 Z.z.. Na iné dôvody, ktoré by boli prekážkou uzatvorenia dohody medzi centrom pre deti a rodiny a diagnostickým centrom, nepoukázal.

4. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 367 ods. 2 Civilného mimosporového poriadku, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Podľa § 367 ods. 3 Civilného mimosporového poriadku, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Podľa § 367 ods. 4 Civilného mimosporového poriadku, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 330 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

Podľa článku 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

Podľa § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, ak je v záujme dieťaťa potrebné zabezpečiť odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú centrum podľa programu centra nevykonáva, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; centrum nemôže na tento účel premiestniť dieťa do iného centra alebo iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu.

Podľa § 123 ods. 1 zákona č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov Liečebno-výchovné sanatórium poskytuje psychologickú, psychoterapeutickú starostlivosť a výchovu a vzdelávanie deťom s vývinovou poruchou učenia a deťom s poruchami aktivity a pozornosti, u ktorých ambulatná starostlivosť nevedla k náprave, na základe:

- a) žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa,
- b) dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu,
- c) právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
- d) právoplatného rozhodnutia súdu alebo príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia, ak ide o denné zariadenie.

5. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

6. V danom prípade súd dospel k záveru, plne rešpektujúc vyslovený právny názor súdu vyššej inštancie, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno je potrebné zamietnuť. Maloleté dieťa sa v súčasnosti nachádza v Centre pre deti a rodiny Komunita Kráľovnej pokoja Močenok, kde mu vzhľadom na jeho pretrvávajúce poruchy správania nevedia zabezpečiť adekvátnu starostlivosť. Súd mal za preukázané, že maloletý trpí dlho pretrvávajúcim neprimeraným správaním, pričom má diagnostikované ADD/ADHA a spadá do pásma ľahkej mentálnej retardácie. Súd však zastáva názor, že v prípade ak je potrebné maloletému dieťaťu poskytnúť starostlivosť prostredníctvom diagnostického centra, centrum zo zákona môže premiestniť maloletého do iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu bez rozhodnutia súdu, a preto nie je potrebné, aby súd uložil povinnosť Centru pre deti a rodiny Komunita Kráľovnej

pokoja Močenok povinnosť zabezpečiť odbornú pomoc maloletému pobytovou formou, t.j. absolvovanie reedukačného pobytu, v Diagnostickom centre, Slovinská 1, 821 04 Bratislava, a to vrátane znášania nákladov spojených s reedukačným pobytom maloletého. V zmysle § 49 ods. 5 zákona č. 305/2005 o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, ak centrum nevykonáva odbornú pomoc alebo činnosť, ktorú je potrebné v záujme dieťaťa zabezpečiť, zabezpečí ich inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady. V intenciách tohto ustanovenia má súd za to, že nie je potrebné, aby o uložení tejto povinnosti rozhodoval súd, keďže táto povinnosť vyplýva centru priamo zo zákona a v spojení s ustanovením § 123 ods. 1 zákona č. 245/2008, postačuje uzatvorenie dohody medzi liečebno-výchovným zariadením a centrom. Súd poznamenáva, že Úrad ako jedinú prekážku ktorá bráni dočasnému umiestneniu dieťaťa do diagnostického centra a uzatvoreniu dohody medzi centrom pre deti a rodiny a diagnostickým centrom uviedol neexistenciu súdneho rozhodnutia. S týmto tvrdením sa však súd nestotožňuje, nakoľko existuje rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti v rámci ktorej je možné uzatvoriť dohodu medzi centrom pre deti a rodiny a diagnostickým centrom. Súd zároveň poznamenáva, že samotné diagnostické centrum vyjadrilo súhlas s umiestnením maloletého. Z uvedeného má súd za to, že neexistuje prekážka uzatvoreniu dohody v zmysle § 123 ods. 1 školského zákona.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že maloletý je na základe rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 9P/155/2011-51 zo dňa 30.11.2011 v súčasnosti umiestnený v Centre pre deti a rodiny Komunita Kráľovnej pokoja Močenok, súd návrh zamietol, pretože k tomu, aby bola maloletému poskytnutá odborná pomoc v zariadení mimo centra pre deti a rodiny nie je potrebné rozhodnutie súdu. Súd tak rozhodol aj s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6CoP/13/2019 - 51 zo dňa 31.7.2019 a tiež 8CoP/28/2020 - 40 zo dňa 11.09.2020 v podobnom prípade.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.